

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Код і найменування спеціальності	051 Економіка
Тип і назва освітньої програми	освітньо-професійна програма Економіка підприємства
Курс, семестр	3 курс, 5 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., семінарських занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут кафедра	ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробника(ів)	Писаренко Світлана Валеріївна , доцент кафедри підприємництва і права, к.с-г..н., доцент <i>Контакти:</i> ауд. 484 (ПДАУ, навчальний корпус № 4) e-mail: svitlana.pysarenko@pdaa.edu.ua <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/volkova-nelya-vasylivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: тісно пов'язана з дисципліною «Економіка підприємства», «Системи технологій», яка вивчалася раніше.
Компетентності	загальні: ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення фахові (предметні, спеціальні): СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами. СК 14.Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків. СК 16. Уміння розробляти елементи продуктової, цінової, збутової, кредитної, інвестиційної та зовнішньоекономічної політики суб'єктів господарювання.
Програмні результати навчання	Програмні результати навчання ПРН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність. ПРН 25. Вміти здійснювати планування, координувати дії та контролювати процес формування й використання матеріальних, інформаційних, фінансових потоків підприємства та виробничо-технологічного циклу підприємства. ПРН 26. Набути навички розробки продуктової, цінової, збутової,

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: лідерство; вміння працювати в критичних умовах (стресостійкість, збагачення емоційного інтелекту); здатність логічно й системно мислити; креативність; ефективний обмін інформацією між людьми, об'єднаними спільними професійними інтересами (нетворкінг); діяти соціально відповідально та свідомо; діяти на основі етичних міркувань (мотивів); медіаграмотність тощо.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Забезпечення у здобувачів вищої освіти достатнього рівня знань про науково-теоретичні основи, методологічні й організаційні положення стандартизації та сертифікації продукції..

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет та завдання дисципліни «Безпечність та екологічність продукції»

Тема 2. Економічні аспекти безпечності продукції

Тема 3. Системи управління безпечністю продукції на підприємстві

Тема 4. Інноваційні технології та екологізація виробництва

Тема 5. Вплив виробництва продукції на довкілля та здоров'я людини

Тема 6. Державний контроль та відповідальність підприємств

Тема 7. Споживча безпека та екологічна відповідальність бізнесу

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- за джерелом знань

словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда;

наочні методи: ілюстрування; демонстрування;

практичні методи: вправи; практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, підготовка реферату,

- за ступенем керівництва

методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи

робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти.

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій;

комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

методи усного контролю: обговорення теоретичних питань, доповіді;

методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи;

комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.

	<p>Терміни виконання та перескладання регламентуються Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті http://surl.li/qhurvx та Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті http://surl.li/dcddab.</p> <p>Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.</p>
<p>- щодо академічної доброчесності</p>	<p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці «Академічна доброчесність» Полтавського державного аграрного університету: http://surl.li/irohph. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності http://surl.li/sbyeab та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету http://surl.li/cbcoqm.</p>
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим.</p> <p>Не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання LMS Moodle про стан виконання завдань.</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету http://surl.li/britcc.</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути:</p>

недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <http://surl.li/blxujj>.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Екологічна безпека технологічних процесів у галузі: Курс лекцій: навч. посіб. / уклад.: В.М. Павленко, В.Ю. Тобілко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 145 с.
2. Сарапіна М.В. Забезпечення екологічної безпеки: підручник / М. В. Сарапіна, В. А. Андронов, С. Р. Артем'єв, О. В. Бригада, О. В. Рибалова. – Х.: НУЦЗУ, 2019. 246 с.
3. Кричківська Л. В., Белінська А. П., Анан'єва В. В. Безпека харчових продуктів: антиаліментарні фактори, ксенобіотики, харчові добавки: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2017. 98 с.
4. Мазур В.А., Ткачук О.П., Яковець Л.А. Екологічна безпека зернової та зернобобової продукції. Вінниця: ВНАУ. 2020. 442 с.
5. Хилько М.І. Екологічна безпека України: навчальний посібник. Київ, 2017. 267 с.

Допоміжні

6. Білецька Я. О., Дюкарева Г. І., Некос А. Н., Гуслев А. П., Кривцова А. С., Бакіров М. П., Полупан В. В., Онищенко В. М., Соколова Є. Б. Дослідження зміни показників якості безглютенового хліба протягом зберігання // Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. 2020. Vol. 5, Is. 11 (107). P. 54–61. DOI: 10.15587/1729-4061.2020.215019
7. Калашник О., Писаренко С. Значення стандартизації та сертифікації і формування якості сільськогосподарської продукції. *Національні інтереси України. Розділ «Економіка»* № 3 (3) 2024. Київ. С. 423-432.
8. Михайлова О. С., Писаренко С.В. Оцінювання якості кормів для годівлі тварин у відповідності до стандартів. *Якість та безпечність продукції у внутрішній і зовнішній торгівлі й торговельне підприємництво: сучасні вектори розвитку і перспективи. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) ПДАУ, 15 лютого 2023 року.* С. 172-175.
9. Писаренко С. В., Михайлова О.С. Сертифікація органічної продукції та її особливості. *Маркетингове забезпечення продуктового ринку. Збірник тез XV Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Полтава, 16 травня 2023 року). Полтава: ПДАУ. 2023. С. 130-132.
10. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»
11. Гігієна та санітарія закладів ресторанного господарства і торгівлі: навч. посіб. – практикум для вищ. навч. закл. В.В. Євлаш, Л.В. Газзаві, Рогозіна, М.Л. Серік, Л.І. Сеногонова. ХДУХТ, 2020. 240 с.
12. Гігієна та санітарія закладів ресторанного господарства: навч. посіб. для вищ. навч. закл. В.В. Євлаш, М.П. Головка, О.П. Пріс, Б.О. Старастенко, М.Л. Серік, Л.В. Газзаві-Рогозіна. ХДУХТ, 2019. 245 с.
13. Безпека продовольчої сировини і продуктів харчування Електронний ресурс : науково-допоміжний бібліографічний покажчик упоряд. О. В. Олабоді; Нац. ун-т харч. технологій. Наук.-техн. б-ка; Київ, 2018. 96 с.
14. Екологічна безпека: проблеми і шляхи вирішення: зб. наук. статей XIX Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 14-15 вересня 2023 р.) УКРНДІЕП., 2023. 416 с.
15. Про концепцію екологічної освіти в Україні № 13/6-19 від 20.12.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v6-19290-01>.
16. Хилько М. І. Екологічна безпека України: Навчальний посібник. Київ, 2017. 260с.

17. Інформаційні ресурси

18. ГМО: дослідження та вплив на живі організми [Електронний ресурс] Режим доступу: http://molokija.com/good_to_know/gmodoslidzhennya-ta-vpliv-na-zhiviorganizmi
19. ГМО: заборонити не можна дозволити. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://econews.bei.org.ua/2016/02/blog-post_0.html
20. ГМО: шкода чи користь? [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ecolive.com.ua/content/blogs/gmo-shkoda-chi-korist?page=1>
21. Ветеринарно-санітарний контроль якості рослинних харчових продуктів URL: <https://studfiles.net/preview/1155308/page:2/>
22. ДСТУ ISO 22000:2019. Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-якої організації в харчовому ланцюзі (ISO 22000:2018, IDT). Чинний від 2019-12-01. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2019.
23. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.
24. Закон України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/425-18.-3/38-zoologiya/1427-sovremennye-metodyzoologicheskikh-issledovaniy.html>
25. RASFF Window. European Commission. URL: <https://webgate.ec.europa.eu/rasff-window/screen/search>. 15.Safety Gate: the EU rapid alert system for dangerous non-food products.
26. European Commission. URL: <https://ec.europa.eu/safety-gatealerts/screen/webReport>.
27. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів - Захист прав споживачів. Головна | ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБА. URL: <https://dpss.gov.ua/zahist-pravspozhivachiv>.
28. Законодавство України. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.
29. Міністерство економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>. 19.Технічні регламенти. Стандартизація, метрологія, сертифікація. Інформаційне забезпечення у сфері технічного регулювання ДП "УКРМЕТРТЕСТСТАНДАРТ". URL: http://csm.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=article&layout=detail&id=111&Itemid=66.

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри підприємництва і права, протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Додаток до силабусу
**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Опитування	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Предмет та завдання дисципліни «Безпечність та екологічність продукції»	5	5	30	10
Тема 2. Економічні аспекти безпечності продукції	5	5		10
Тема 3. Системи управління безпечністю продукції на підприємстві	5	5		10
Тема 4. Інноваційні технології та екологізація виробництва	5	5		40
Тема 5. Вплив продукції на довкілля та здоров'я людини	5	5		10
Тема 6. Державний контроль та відповідальність підприємств	5	5		10
Тема 7. Споживча безпека та екологічна відповідальність бізнесу	5	5		10
Разом	35	35	30	100

Шкала та критерії та оцінювання проведення опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом, самостійно та аргументовано його висвітлює. Наводить конкретні приклади. Генерує нові ідеї та використовує сучасні технології під час теоретичних досліджень щодо безпечності та екологічності продукції. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на високому рівні
0-3	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, неаргументовано його висвітлює. Наводить не конкретні приклади. Частково генерує нові ідеї та частково використовує сучасні технології під час теоретичних досліджень щодо безпечності та екологічності продукції. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на достатньому рівні

Шкала та критерії та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	Здобувач вищої освіти правильно виконав завдання на практичних заняттях, вміє пояснити методику розв'язання та зміст застосовуваного понятійного апарату. Вміє аргументувати свої думки, працює та дискутує зі здобувачами вищої освіти, генерує нові ідеї. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на високому рівні
2-3	Здобувач вищої освіти розв'язав завдання на практичних заняттях, але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату та методики розв'язання практичної роботи. Частково вміє аргументувати свої думки, працює та дискутує зі здобувачами вищої освіти, генерує нові ідеї з соціального підприємництва. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на достатньому рівні
0-1	Здобувач вищої освіти неправильно виконав завдання на практичних заняттях, показав незадовільне знання понятійного апарату, або взагалі нічого не відповів з соціального підприємництва. Що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
16-20	У проекті висвітлено інноваційність та реалістичність рішень; комплексність підходу до сталого розвитку; проведено оцінку безпечності та екологічності продукції; якісна презентація та наведено обґрунтування запропонованих рішень. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на високому рівні
9-15	У проекті висвітлено інноваційність та реалістичність рішень; комплексність підходу до сталого розвитку; частково проведено оцінку безпечності та екологічності продукції; якісна презентація та частково наведено обґрунтування запропонованих рішень. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на середньому рівні
4-8	У проекті не повністю висвітлено інноваційність та реалістичність рішень; не прослідковується комплексний підхід до сталого розвитку; частково проведено оцінку безпечності та екологічності продукції; наявна презентація але не наведено обґрунтування запропонованих рішень. Що дає змогу оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на достатньому рівні
0-3	У проекті не висвітлено інноваційність та реалістичність рішень; не прослідковується комплексний підхід до сталого розвитку; немає оцінки безпечності та екологічності продукції; наявна презентація але не наведено обґрунтування запропонованих рішень. Що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів